

GERRETSON, Frederik Carel, Nederlands historicus en publicist, als dichter bekend onder de naam Geerten Gossaert (Kralingen 9 februari 1884 - Utrecht 27 oktober 1958).

Studeerde o.a. in Londen en Brussel en werd, na een loopbaan bij de directie van de Koninklijke Petroleum Maatschappij, in 1925 te Utrecht bijzonder hoogleraar in de geschiedenis van Nederlands-Indië en in 1938 buitengewoon hoogleraar in de constitutionele geschiedenis van het Koninkrijk. Als student in Brussel in aanraking gekomen met de V.B., heeft Gerretson – als één der weinigen in het calvinistische kamp – sindsdien met grote ijver de groot-Nederlandse zaak gediend. Tijdens de Eerste Wereldoorlog steunde hij de naar Nederland uitgeweken activisten. Hij bemiddelde in 1915 om van Nederlandse zijde financiële steun te verkrijgen voor het dagblad *De Vlaamsche Stem*, waardoor dit blad in handen kon blijven van de radicale Vlaamsgezinden onder de uitgewekenen, zoals A. Jacob en R. de Clercq. Hij was lid van de Dietsche Bond en o.a. redacteur van *Dietsche*

Stemmen (1915-'17). Na de Eerste Wereldoorlog bleef hij nauwe betrekkingen onderhouden met Vlaams-nationalisten, o.a. Jacob en L. Picard. Hij werkte nauw samen met P. Geyl, met name op het groot-Nederlandse vlak. Als lid van de Nationale Unie speelde hij een grote rol in de campagne tegen het Belgisch-Nederlandse ontwerpverdrag (1925-'27). Samen met P. Geyl, H. Vos en enkele andere groot-Nederlanders deed hij een poging, na de verwerping van het verdrag door de Nederlandse Eerste Kamer, om een oplossing te vinden voor een alternatieve Schelde-Rijnverbinding. Ontwerper van een dergelijk plan, dat overigens tot niets geleid heeft, was de Nederlandse ingenieur E. van Konijnenburg. Gerretson was ook zijdelings betrokken bij het ontwerpen van het door de Frontpartij in 1931 ingediende Federaal Statuut. Omstreeks dezelfde tijd steunde hij katholieke groot-Nederlanders – met name G. Knuvelder – die de vroegere katholieke „wingewesten” Noord-Brabant en Limburg beschouwden als de beste schakel tussen Nederland en Vlaanderen. In 1930 richtte hij samen met P.N. van Eyck en P. Geyl het tijdschrift *Leiding op* (bestond tot 1931), waarmee tevens beoogd werd groot-Nederlandse denkbeelden te doen doordringen in intellectueel belangrijke kringen. In 1931 voorzitter van de Nationale Unie geworden, bracht hij deze tijdelijk in fascistisch vaarwater, maar de ontwikkeling in nazi-Duitsland bracht hem tot andere inzichten en maart 1934 trok hij zich terug uit de Nationale Unie. Na de Tweede Wereldoorlog heeft hij nog een rol gespeeld in het verzet tegen de dekolonialisatie van Indonesië en in 1952-'56 was hij Eerste-Kamerlid voor de Christelijk-Historische Unie. Voor de V.B. bleef hij grote belangstelling houden.

F.C. Gerretson door S. Schröder.

In zijn vele publikaties over de V.B. bepleitte Gerretson voor de verre toekomst een hereniging van alle Nederlandse gewesten; in afwachting daarvan zag hij de bestuurlijke scheiding als meest wenselijke oplossing van de Vlaamse kwestie. Bekend is zijn karakterisering van de Belgische omwenteling, in de inleiding bij *Muiterij en Scheuring*: „Een Franse commune op Diets territorium”.

WERKEN: *Nederlandsche gedachten* (1915-'19); - *Nederland, Vlaanderen, België, memories en vertogen* (1927); - *Muiterij en scheuring 1830* (1936).

LITERATUUR: F. Gericke, *Frederik Carel Gerretson*, in *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde* (1959-'60, p. 82-91).

ANTHONIUS A. DE JONGE